

અધ્યયન નિષ્પત્તિ-

M501.8 : સ્થાનકુંમતની સમજના આધારે 1000 થી મોટી સંખ્યાઓ પર ચાર મૂળભૂત કિયાઓ કરે છે.

M504 : લંબાઈ વજન અને ગુજરાત જેવી રાશીઓના મોટા અને નાના એકમો જીણો છે તથા તેમની વચ્ચેનો સંબંધ જાણો છે. અને નાના એકમોનું મોટા એકમોમાં અને મોટા એકમોનું નાના એકમોમાં પરસ્પર રૂપાંતર કરે છે.

વિષય વસ્તુના મુદ્દા -

1.1

મોટી સંખ્યાઓ

1.2

મોટી સંખ્યા આધારિત વ્યવહારું દાખલાઓ.

1.3

મોટી સંખ્યા આધારિત અંદાજ

પૂર્વ જ્ઞાન-

- 1000 થી નાની સંખ્યાની ઓળખ
- મૂળભૂત ગાણિતિક કિયાઓની વ્યવહારું આવડત

1 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

- (1) ₹ 10 ની સો નોટ એટલે કેટલા રૂપિયા થાય ?
 (A) ₹ 100   (B) ₹ 1000   (C) ₹ 2200   (D) ₹ 10100
- (2) સો વખત એક હજાર એટલે કેટલા રૂપિયા થાય ?
 (A) ₹ 1000   (B) ₹ 1001000   (C) ₹ 100000   (D) ₹ 2100010
- (3) સવારે ઊગતો સૂર્ય અને તમારા ઘરની વચ્ચે આવતાં મિત્રોનાં ઘર તમારી કઈ દિશામાં આવેલાં કહેવાય?
 (A) પૂર્વ   (B) પશ્ચિમ   (C) ઉત્તર   (D) દક્ષિણ
- (4) સાંજે આથમતો સૂર્ય જોતા સમયે તમારી ડાબી બાજુ રહેલાં સ્થળો કઈ દિશામાં આવેલાં કહેવાય?
 (A) પૂર્વ   (B) પશ્ચિમ   (C) ઉત્તર   (D) દક્ષિણ
- (5) સાયકલ પર એક કલાકમાં અંદાજે 6 કિમી જેટલું અંતર કપાય, તો 9 કિમી અંતર કાપવા માટે અંદાજે કેટલો સમય લાગશે?
 (A) 60 મિનિટ   (B) 120 મિનિટ   (C) 90 મિનિટ   (D) 180 મિનિટ
- (6) 10 વખત એક લાખ એટલે કેટલા રૂપિયા થાય ?
 (A) ₹ 1 લાખ   (B) ₹ 1 કરોડ   (C) ₹ 100 લાખ   (D) ₹ 10 લાખ

- (7) તમારા જિલ્લામાં અંદાજિત 5 લાખ વાહનો હોય તેમાંથી પાંચમા ભાગ જેટલી સંખ્યા કારની હોય તો કારની સંખ્યા કેટલી?
- (A) 5 લાખ   (B) 50 હજાર   (C) 1 લાખ   (D) 25 લાખ
- (8) નવ હજાર નવસો નવ્વાણું માંથી એક હજાર નવ્વાણું બાદ કરતાં પરિણામ શું મળે?
- (A) 8899   (B) 8099   (C) 8900   (D) 8899
2. ખાલી જગ્યા પૂરો.
- (9) તમારા એક પાકડા મિત્રનું નામ લખો.

પાઠ્યાંતર

48 kg.

$$48 \times 10 = 480 \text{ kg.}$$

70 kg

$$70 \times 10 = 700 \text{ kg.}$$

140 ઘારો

- (10) તમારા વર્ગશિક્ષકનું વજન કેટલા કિગ્રા છે?

વર્ગશિક્ષકના જેટલું વજન ધરાવતા 10 માણસોનું કેટલું વજન થાય?

- (11) 10 બાળકોના વજન કરતાં 10 માણસોનું વજન વધુ કે ઓછું કેટલું થાય?

$$100 \times 100000 = 1,00,00,000$$

- (13) ગુજરાતની હાલની અંદાજિત વસ્તી કેટલી હશે?

6 કરોડ

2. નીચેનાનું વાચન કરો અને ઉત્તર આપો.

અનીતા એક દિવસ પોતાની માતા સાથે શાકમાર્કેટમાં જાય છે. જ્યાં ગીતાબહેન રૂ 40ના કિગ્રા ટમેટો અને રૂ 30 ની કિગ્રા કુંગળી વેચે છે. અનિલભાઈ “મેથીની ભાજુ રૂ 8ની ડિલોગ્રામ” એવી ઝૂમો પાડીને ગ્રાહકને બોલાવે છે. તેની બહેનપણીની મમ્મી આરતીબહેનને તે રૂ 15ના 250 ગ્રામ લીંબુ ખરીદતાં જુઓ છે. એક ટેમ્પોરિક્ષામાં મોટા મોટા સમાન કદના રૂ 25 પ્રતિ નંગ તરબૂય પણ વેચાતાં હતાં.

- (14) આરતીબહેને લીંબુ સાથે 2 કિગ્રા કુંગળી અને 3 કિગ્રા ટમેટોની ખરીદી કરી હોય તો, આરતીબહેને કુલ કેટલા રૂપિયાની ખરીદી કરી?

રૂ 15 ના 250

$$\begin{aligned} & 2 \text{ કિગ્રા } 2 \times 25 = 50 \\ & 3 \text{ કિગ્રા } 3 \times 40 = 120 \\ & = 120 + 50 = 170 \end{aligned}$$

આરતીબહેનની કુલ ખરીદી =

$$= 15 + 60 + 120$$

$$= 195$$

= આરતીબહેન કુલ 195 રૂપિયાની ખરીદી કર્યા.

(15) અનિલભાઈ આખા દિવસમાં ₹ 888નો વેપાર કરે છે. તેમણે કેટલા કિગ્રા મેથીની ભાજી વેળી?

અનિલભાઈએ વેળીની કુલ મેયા =

$$= \frac{\text{કુલ રૂપિયા}}{\text{શેફ્ટ કિલો મેથીની બાદ}} \\ = \frac{888}{8}$$

$$= 111 \text{ કિગ્રા}$$

(16) ટેચ્યોરિક્ષામાં અંદાજે 400 નંગ તરબૂચ હોય તો તમામ તરબૂચની ડિંમત કેટલી થાય?

તરબૂચની બાદ ₹ 25 છે.

$$\therefore 400 \text{ તરબૂચની બાદ} = 400 \times 25 \\ = ₹ 10000$$

$$\begin{array}{r} 400 \\ \times 25 \\ \hline 8000 \\ +2000 \\ \hline 10000 \end{array}$$

(17) અનીતાનાં મધ્યી 500 ગ્રામ ટમેટો, 2 કિગ્રા કુંગળી અને 500 ગ્રામ લીલુ અને એક તરબૂચ ખરીદે છે.
તો કુલ કેટલા રૂપિયા ખર્ચ થયો?

$$500 \text{ ગ્રામ ટમેટો} = 20$$

$$2 \text{ કિગ્રા કુંગળી} = +60$$

$$500 \text{ ગ્રામ લીલુ} = +30$$

$$\text{એક તરબૂચ} = +25$$

$$\hline 135$$

→ તો કુલ ₹ 135 રૂપિયાની ખર્ચ થયો.

3. સૂચના મુજબ ગણો.

- (18) એક માચીસ બોક્સમાં 30 નંગ દીવાસળી હોય તેવાં માચીસ બોક્સ તમારા વર્ગમાં દર્શાવી તમામ વિદ્યાર્થીઓને આપવામાં આવે છે. તમામ બાળકો તે ખોલી દીવાસળીઓનો એક ટેબલ પર ઢગલો કરે છે. તે ઢગલામાંથી 10-10 નંગની કેટલી ઢગલી કરી શકાય? (નોંધ: તમારા વર્ગના વિદ્યાર્થીઓની અંદાજિત સંખ્યા લઈ શકશો) 60

$$\text{કુલ દિવાસળી સંખ્યા} = \text{વર્ગના વિદ્યાર્થીના સંખ્યા} \times 30 \\ = 60 \times 30 \\ = 1800 \text{ દિવાસળી} \\ = \frac{1800}{1\Phi} = 180 \text{ ડેવાટાઇન રૂપી.}$$

- (19) ચીકુવાડીમાંથી દર અઠવાડિયે નિયમિત રીતે જો 10 કિગ્રાનાં 20 બોક્સ ભરાય છે. જો ચીકુની સીઝન બે માસ ચાલે તો આ સીઝન દરમ્યાન અંદાજિત કેટલા કિગ્રા ચીકુ મળશે અને કુલ કેટલાં બોક્સ થશે?

$$\text{અંદાજિત કુલ કિગ્રાનો} = 10 \times 20 = 200 \text{ કિગ્રા।}$$

$$\text{અંદાજિત કુલ કિગ્રાનો} = 200 \times 8 \\ = 1600 \text{ કિગ્રા।}$$

10 કિગ્રા ચીકુની એક બોક્સ મરાય

$\therefore 1600 \text{ કિગ્રા} \text{ ચીકુની} (?) " "$

$$= \frac{1600}{1\Phi} = 160 \text{ બોક્સ મરાય।}$$

- (20) કોઈ કુટુંબમાં પ્રતિ દિન 2 લિટર દૂધની જરૂર પડતી હોય અને દૂધનો ભાવ ₹ 50 પ્રતિ લિટર હોય તો જાન્યુઆરી માસમાં કેટલા લિટર દૂધ જોઈએ? કેટલા રૂપિયા ખર્ચ થાય? એક વર્ષનો ખર્ચનો અંદાજ પડા ગણો.

→ અન્યુચ્ચાદો મહિનામાં કુલ 31 દિવસ કોટા.

$$\text{દિવસના } 2 \text{ લિટર લેખી } 31 \text{ દિવસમાં } 31 \times 2 = 62 \text{ લિટર} \\ \text{દૂધ ભેદિશી.}$$

→ એ લિટર દૂધને ₹ 50

$$\therefore 62 \text{ લિટર દૂધનો } (?)$$

$$= \frac{62 \times 50}{1}$$

$$= 3100 \text{ રૂપિયા એક મહિનાની} \\ \text{ખર્ચ. } 4$$

$$1 \text{ વર્ષમાં } 365 \text{ દિવસો \\ } 365 \times 2 = 730 \text{ લિટર દૂધ.}$$

→ એ લિટરના ₹ 50

$$\therefore 730 \text{ લિટર દૂધના } (?)$$

$$= \frac{730 \times 50}{1} = 36500 \text{ ₹}$$

$$\rightarrow 1 \text{ વર્ષ અંદાજુની ખર્ચ } \\ ₹ 36500 \text{ રૂપી.}$$

નીચે કોષ્ટકમાં કેટલાંક વાહનની ઝડપ અને પેસેન્જર બેસાઉવાની ક્ષમતા દર્શાવિલ છે. જેના પરથી નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો:

વાહન	પેસેન્જર બેઠકો	ઝડપ (કિમીમાં)	કુલ
રિક્ષા	3	30	
કાર	5	90	
મિનીબસ	32	70	
બસ	56	60	

- (21) મિનીબસ 2 કલાકના એક ફેરામાં અંદાજિત કેટલું અંતર કાપશે? રોજના 2 ફેરા લેખે એક અઠવાડિયામાં અંદાજિત કેટલા પેસેન્જરનું વહન કરી કરે?

1 કલાકમાં મિનિબસ 70 કિમી અંતર કાપે.

$$\therefore 2 \text{ કલાકમાં મિનિબસ } (2 \times 70) = 140$$

અટો મિનિબસ એક ક્રીચિમાં 32 પેસેન્જર વાહન કરે છે.
એ ક્રીચિમાં $(32 \times 2) = 64$ પેસેન્જર
એક અઠવાડિયામાં $[7 \times 64] = 448$ પેસેન્જર
વાહન કરે શકે.

- (22) 45 કિમીના એક રૂટ પર 5 પેસેન્જરને પહોંચાડવા કરને કેટલો સમય લાગશે?

45 km કાપતા લાગતો સમય = 60 મિનિટ

45 km કાપતા લાગતો સમય (?)

$$\frac{45 \times 60}{3} = 15 \times 2$$

$$= 30 \text{ મિનિટ.}$$

5 પેસેન્જરની પણીયાડા કારની સરદારી કુલ [30 મિનિટ] થશે.

- (23) એક કાર અને એક બસ 120 કિમી દૂરના સ્થળે પહોંચવા સવારે 6:00 કલાકે એક સાથે ઉપાડે છે. કું

વાહન બીજા વાહન કરતાં કેટલી મિનિટ વહેલું કે મોહું પહોંચશે?

અટો કારની ઝડપ 90 કિમી/આંદોલન છે.

તી કારની 120 કિમી અંતર તાપવા લાગતો સમય = 80 મિનિટ

બસની ઝડપ 60 કિમી/આંદોલન છે.

60 કિમી અંતર કાપવા લાગતો સમય = 2 મિનિટ

$\therefore 120 \text{ કિમી અંતર તાપવા માટે લાગતો સમય} = 2 \text{ મિનિટ } 80$
 $= 120 \text{ મિનિટ}$

$$\text{કાર દરેક પણીયાડી} = 120 - 80$$

$$= 40 \text{ મિનિટ}$$

- (24) એક કુટુંબની એક માસની આવક ₹ 18 હજાર છે. તે કુટુંબ માસિક ધરખર્ય બાદ ₹ 3400 બચત કરે છે તો તે માસના ધરખર્યની રકમ શોધો.

કુટુંબનો એક માસની આવક $\text{₹} = 18000$ રૂ.

માસિક બચત $\text{₹} = 3400$ રૂ.

$$\begin{array}{r} \text{માસિક વિરખર્ય} = 18000 \\ - 3400 \\ \hline 14600 \end{array}$$

$\rightarrow$ કુટુંબની માસિક વિરખર્ય $\text{₹} = 14600$ રૂપાયા.

- (25) એક ગામની વસતી 5800 ની છે જેમાં 18 વર્ષથી નાનાં બાળકો 1412 અને 60 વર્ષથી મોટા વડીલો 1860 છે. તો 18 થી 60 વર્ષની ઉભરવાળી કેટલી વ્યક્તિઓ હશે?

ગામની કુટુંબ વસતી 5800 રૂ.

$$\begin{array}{r} 18 \text{ વર્ષથી નાનાં બાળકો} = 1412 \\ 60 \text{ વર્ષથી મોટા વડીલો} = +1860 \\ \hline 3272 \end{array}$$

18 થી 60 વર્ષની ઉભરવાળી વ્યક્તિઓ

$$= \text{કુટુંબ વસતી} - (18 \text{ વર્ષથી નાનાં બાળકો} + 60 \text{ વર્ષથી મોટા વડીલો)$$

$$\begin{array}{r} 5800 \\ - 3472 \\ \hline 2328 \end{array}$$

$\Rightarrow$ 18 થી 60 વર્ષની ઉભરવાળી.

વ્યક્તિઓ 2328 રૂપાયા.

4. નીચેના ફકરાનું વાંચન કરો અને ઉત્તર આપો.

ધોરણ-5ના વગ્નિશિક્ષકે 20 બાળકો માટે એક ફરજિયાત 'વર્ગ બચત બેંક' શરૂ કરેલ છે. દર શાન્તિવારે તમામ બાળકો નિયમિત રીતે 10 રૂપિયા બચાવી જમા કરે છે. આ બચત કાર્ય એક વર્ષનાં અંદાજિત 52 અઠવાડિયાં સુધી નિયમિત રીતે ચાલે છે. તો...

- (26) આ વર્ગમાં પ્રત્યેક અઠવાડિયે કેટલા રૂપિયા એકઠા થશે? ₹ $20 \times 10 = ₹ 200$
- (27) વર્ષમાં કેટલા રૂપિયા એકઠા થશે? ₹ $200 \times 52 = ₹ 10400$
- (28) રાધાને શાળા પ્રવાસમાં મોકલવા માટે ₹ 500 ની લોન વર્ગબચત બેંક આપે છે. જો રાધા દર અઠવાડિયે ₹ 50 પરત આપે તો તે કેટલાં અઠવાડિયામાં નાણાં પરત કરી શકે?

$$= \frac{10}{50} \\ = \frac{50}{80}$$

= 10 અઠવાડિયામાં નાણાં પરત કરી શકે?

- (29) એક વર્ષ બાદ દરેક બાળક માટે ₹ 150 ના બૂટ અને ₹ 50 નાં બે જોડી મોંઝાં ખરીદવાનું નક્કી કરવામાં આવે છે. આ ખરીદી બાદ આ બેંક પાસે કેટલી રકમ બાકી રહેશે?

વર્ષમાં કુલ ₹ 10400 રૂમાં થાય.

વર્ષમાં કુલ 20 બાળકો થાય.

$$20 \text{ બાળકો } \text{ માટે } 150 \text{ રૂમાં } \text{ અર્થ } = 20 \times 150 \\ = ₹ 3000$$

$$20 \text{ બાળકો } \text{ માટે } 50 \text{ મોંઝાં } \text{ અર્થ } = 20 \times 50 \\ = ₹ 1000$$

$$\text{કુલ અર્થ } = 3000 + 1000 = ₹ 4000$$

$$\text{બેંક પાસે } 10400 - 4000 = 10400 - 4000 \\ = ₹ 6400$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ 10400 \\ - 4000 \\ \hline 6400 \end{array}$$

5. નીચેના વાક્યો વાંચી ઉત્તર આપો.

વગ્બિયત બેંકનાં બાળકો વર્ગઉદ્યોગ શરૂ કરવાનું નક્કી કરે છે. આ ઉદ્યોગમાં તે ભસાલેદાર ફણગાવેલા કઠોળનું વેચાણ કરવાનું નક્કી કરે છે. આ કામ માટે કાયમી જરૂરી વસ્તુઓ અને કિંમત નીચે કોષ્ટકમાં આપેલ છે.

(30) એક જ વાર કરવાના આ ખર્ચની ગણતરી કરી કોષ્ટક પૂર્ણ કરો.

વસ્તુ	ભાવ	સંખ્યા	ખર્ચ
તપેલાં	₹ 250	4	₹ 1000
(કાપડપીસ 1 ચો. મી.ના)	₹ 50	10	₹ 500
ચમચો	₹ 25	4	₹ 100
ઉદ્યોગ શરૂ કરવાનો કુલ ખર્ચ ₹ =			1600

અલગ અલગ કઠોળ એક દિવસ માટે તપેલીમાં પાણીમાં પલાળવામાં આવે છે. બીજા અને ત્રીજા દિવસે કાપડના ભીના ટુકડામાં બાંધી રાખી મૂકવામાં આવે છે. સામાન્ય રીતે ચોથા દિવસે ફણગાવેલા કઠોળને મિક્સ કરી મીઠું, મરચું, ચાટમસાલો, લીંબુ પાણી વગેરે ભેળવી વેચાણ માટે તૈયાર કરવામાં આવે છે. આ તૈયાર માલ અંદાજિત 50 ગ્રામના માપમાં 50 કાગળના કપમાં ભરી વેચે છે.

(31) નિયમિત રીતે થતા ખર્ચની ગણતરી કરી કોષ્ટક પૂર્ણ કરો.

દરરોજ જરૂરી વસ્તુ	ખર્ચ-ભાવ અંદાજિત	કુલ ખર્ચ
પહેલો દિન: 1 કિગ્રા ચણા	₹ 120	
1 કિગ્રા મઠ	₹ 60	
1 કિગ્રા મગ	₹ 70	₹ 250
અંતિમ દિન: મીઠું (પેકેટ)	₹ 10	
મરચું (પેકેટ)	₹ 20	
ચાટમસાલો (પેકેટ)	₹ 40	
લીંબુ	₹ 30	
કાગળના કપ-50	₹ 50	₹ 150
		₹ 400

(32) જો ફણગાવેલ કઠોળનું વજન દોડ ગણ્યું થઈ જતું હોય તો તૈયાર થયેલ કઠોળનું અંદાજિત વજન શોધો.

$$\begin{array}{r}
 3 \text{ રૂપાઈ } \text{ કઠોળનું } \text{ દોડ } 215\text{g} \text{ છે.} \\
 \begin{array}{r}
 1.5 \\
 \times 3 \\
 \hline
 4.5
 \end{array}
 \end{array}
 \quad \left| \begin{array}{l}
 = 3 \times 1.5 \\
 = 4.5 \text{ રૂપાઈ } 36\text{g} \text{ બાટી.}
 \end{array} \right.$$

(33) રીસેસમાં બાળકને એક કપ ₹ 10 ના ભાવે વેચતાં 50 કપ વેચાણ થાય તો કેટલો અંદાજિત નફો/ખોટ થાય?

$$\begin{array}{r}
 50 \text{ કપ } \text{ વેચાણ } \text{ મળતી } 250\text{₹} = 10 \times 50 \\
 = ₹ 500
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \text{નફો} = 250\text{₹} - 400\text{₹} \\
 = 500 - 400 \\
 = ₹ 100
 \end{array}$$

$$\text{અંદાજાનું } \text{ નફો} = ₹ 100 \text{ રૂપાઈ.}$$

- (34) આ વર્ગઉદ્યોગ અઠવાડિયાના ગ્રામ દિવસ માટે ઉપર મુજબનું નિયમિત વેચાણ કરે તો કુલ કેટલો નક્કી થાય?
- એક મહિનાનો અંદાજિત નક્કી ગણો.

એક અંદાજિત વેપાર કરીથી તો રૂ 100 નક્કી થાય.

∴ અઠવાડિયામાં ધ્રુવ વેપાર કરીથી = રૂ 300 નક્કી થાય.

એક મહિનામાં થતી અંદાજિત નક્કી = 300×4
 $= રૂ 1200$

એક મહિનાની અંદાજાર નક્કી = રૂ 1200 થાય.

- (35) એક વર્ષના અંતે ઉપર મુજબ કાર્ય કરી આ વર્ગઉદ્યોગમાં થતું અંદાજિત કુલ રોકાણ અને અંદાજિત કુલ નક્કી શોધો.

એક વર્ષાર થતી ખર્ચ રૂ 400

ધ્રુવ વર્ષાર થતો ખર્ચ રૂ (400×3) = રૂ 1200 ખર્ચ

એક મહિનાની કુલ રોકાણ = 4×1200
 $= રૂ 4800$

એક વર્ષના અંતે કુલ રોકાણ = 4800×12
 $= રૂ 57600$

$$\begin{array}{r}
 & 4800 \\
 \times & 12 \\
 \hline
 & 48000 \\
 + & 9600 \\
 \hline
 & 57600
 \end{array}$$

એક વર્ષની અંદાજાર નક્કી = 1200×12
 $= રૂ 14400$

કુલ રોકાણ રૂ 57600 અને કુલ નક્કી રૂ 14400

અધ્યયન નિર્ણયિતિનું સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન

પ્રશ્ન. 1 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.

- (1) નવાંશું હજાર નવસો નેવુંમાંથી નવ હજાર નવસો નવાંશું બાદ કરતાં પરિણામ શું મળે ?
 (A) 89991   (B) 8991   (C) 88991   (D) 89891.
- (2) સવારે ઉગતો સૂર્ય જોતા સમયે તમારી ડાબી બાજુ કઈ દિશા આવશે?
 (A) પૂર્વ   (B) પશ્ચિમ   (C) ઉત્તર   (D) દક્ષિણ
- (3) ₹ 100 ની એકહજાર નોટ એટલે?
 (A) સો રૂપિયા   (B) દસ હજાર રૂપિયા   (C) હજાર રૂપિયા   (D) લાખ રૂપિયા
- (4) પ્રશ્ન-2ની માહિતીને આધારે શાકમાર્કેટના પ્રસંગમાં ગીતાબહેન પાસેથી જ ખરીદેલી 4 કિગ્રા કુંગળી પરત કરી મેહુલભાઈ તેના બદલે તેટલી જ કિંમતના ટમેટા ખરીદવા માંગે છે તો તેને કેટલા કિગ્રા ટમેટા મળશે?
 (A) 3 કિગ્રા   (B) 4 કિગ્રા   (C) 2 કિગ્રા   (D) 5 કિગ્રા
- (5) એક શહેરની વસ્તી 6 લાખ છે. તેમાં પુરુષ અને સ્ત્રીનું પ્રમાણ સમાન છે. તો શહેરમાં સ્ત્રીઓની સંખ્યા કેટલી?
 (A) 30,00,000   (B) 3,00,000   (C) 3,000,000   (D) 3,00,00,00

પ્રશ્ન. 2 સૂચના મુજબ કરો.

- (6) એક ખેડૂત આંબાવાડીમાં એપ્રિલ મહિનામાં નિયમિત રીતે રોજ 20 કિગ્રા કેરી ઉતારે છે. જો મે માસમાં નિયમિત રીતે એપ્રિલ માસ કરતાં રોજ 10 કિગ્રા વધુ કેરી ઉતારતી હોય તો મે માસમાં એપ્રિલ માસ કરતાં અંદાજિત કેટલી કેરી વધુ ઉતારશે?

$$\text{એપ્રિલ માસમાં ઉતારાઈ કુટીએ} := 20 \times 30 \\ = 600 \text{ કિગ્રા}$$

$$\text{મુદ્દી માસમાં ઉતારાઈ કુટી} = 30 \times 31 \\ = 930 \text{ કિગ્રા}$$

$$\begin{array}{r} 930 \\ - 600 \\ \hline 330 \text{ કિગ્રા} \end{array}$$

મુદ્દી માસમાં એપ્રિલ કેરી 330 કિગ્રા કુટી વધુ ઉતારશે.

- (7) એક મોટરસાઈકલ 40 કિમીની ઝડપે ગતિ કરે તો આ ઝડપે તે 2 કલાકમાં કેટલું અંતર કાપશે? 100 કિમી અંતર કાપવા માટે તેને કેટલો સમય લાગશે?

$$1 \text{ કલાકમાં મિનિટ્સ} = 40 \text{ કિમી} \approx 25^{\circ}$$

$$\therefore 2 \text{ કલાકમાં કાપાનું અંતર} = 2 \times 40 \\ = 80 \text{ કિમી}$$

$$40 \text{ કિમી અંતર કાપવા} = 1 \text{ કલાક} = 60 \text{ મિનિટ્સ} \approx 40^{\circ} \\ \therefore 20 \text{ કિમી અંતર કાપવા} = 30 \text{ મિનિટ્સ} \approx 30^{\circ}.$$

$$\rightarrow 80 + 20 = 100 \text{ કિમી અંતર કાપવા માટે} \approx 100^{\circ} \text{ સમય}$$

$$2 \text{ કલાક અને } 30 \text{ મિનિટ્સ} \approx 30^{\circ} \text{ સમય માટે}.$$

- (8) પતિ-પત્રી બનેની એક માસની આવક અનુક્રમે ₹ 18,000 અને ₹ 12,000 છે. તેઓ માસિક ધરખર્ય બાદ ₹ 7400 બચત કરે છે, તો આ માસની કુટુંબની ધરખર્યની રકમ શોધો.

$$\text{કુટુંબ આવક સાચક} = 18000 + 12000 = ₹ 30000$$

$$\text{બચત } ₹ 7400$$

$$\text{દરખર્યની રકમ} = \text{કુટુંબ આવક} - \text{બચત} \\ = 30000 - 7400 \\ = ₹ 22600$$

નો આ માસની કુટુંબની દરખર્યની રકમ
₹ 22600 રૂ.

- (9) એક સ્ટેડિયમમાં કુલ 40,000 સીટ છે. જે પૈકીની અદ્ધી સીટ લાલ રંગની છે. આ કુલ સીટો પૈકી ચોથા ભાગની સીટ પીળા રંગની છે. તો લાલ અને પીળા રંગની કુલ સીટ કેટલી થાય?

કુલ 40000 સીટ છે.

$$\text{લાલ સીટ} = \frac{40000}{2} \\ = 20000 \text{ સીટ}$$

$$\text{પીળા સીટ} = \frac{40000}{4} \\ = 10000 \text{ સીટ}$$

- (10) ₹ 18,000 ની લોન ભરપાઈ કરવા દર માસે ₹ 1500 ના 7 હજા ભરાઈ ગયા હોય તો કેટલી રકમ બાકી હોય?

₹ 18000 લોન ભરપાઈ છે.

$$\text{ભરપાઈ હવે લોન} = 1500 \times 7 \\ = ₹ 10500$$

$$\text{બાકી રકમ} = 18000 - 10500 \\ = ₹ 7500$$